

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

• • Feiten en cijfers

• Hoeveel mensen lopen gevaar in armoede te geraken?

Laatste aanpassing: 20/03/2023

Binnen het Europese beleid worden volgende 3 indicatoren naar voren geschoven om armoede te meten:

1) armoederisico op basis van inkomen, 2) ernstige materiële deprivatie en 3) huishoudens met zeer lage werkintensiteit. Deze indicatoren zijn gebaseerd op verschillende kenmerken van armoede en sociale uitsluiting. De drie indicatoren samen vormen de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting'.

De resultaten voor de [EU-SILC 2022](#) enquête zijn de meest recente resultaten voor armoede. Volgens de [EU-SILC 2022](#) enquête, behoort 13,2 % van de Belgische bevolking tot de groep met een armoederisico op basis van het inkomen, 3,9 % van de bevolking leeft in ernstige materiële deprivatie (9,5 % als men zich baseert op de [nieuwe materiële en sociale deprivatie indicator](#)¹) en 11,9 % van de Belgische bevolking jonger dan 60 jaar leeft in een huishouden met een zeer lage werkintensiteit. De waarde van de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting' (AROPE) bedraagt in België 18,7 %² van de bevolking. Het gaat om personen die met ten minste één van de drie bovengenoemde situaties worden geconfronteerd. Dit betreft 2.144.000 mensen.

Het subjectief armoederisico is een interessante aanvulling op de meer objectieve indicatoren. Volgens de EU-SILC 2022 enquête gaven 16,9 % van de Belgen aan moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen.

Toelichting

De cijfers die op nationaal en Europees niveau gebruikt worden om armoede en sociale uitsluiting in kaart te brengen, zijn afkomstig van de EU-SILC enquête ('European Union – Statistics on Income and Living Conditions' of 'Statistiek naar Inkomens en Levensomstandigheden'). Deze enquête wordt in België georganiseerd door [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\)](#). Jaarlijks worden ongeveer 6.000 gezinnen (11.000 personen) bevraagd. Een aantal groepen (mensen in onwettig verblijf, dak- en

¹ De materiële en sociale deprivatieindicator (Material and Social Deprivation, MSD) zal op termijn de eerder gebruikte ernstige materiële deprivatie indicator (Severe Material Deprivation, SMD) vervangen. Deze laatste indicator bevat negen items waarvan er zes behouden blijven bij de nieuwe MSD-indicator.

² Dit percentage is bekomen op basis van een nieuwe definitie van de AROPE-indicator die naar aanleiding van de Europa 2030-doelstellingen (in het kader van de Europese pijler van sociale rechten) werd aangepast om deprivatie beter te meten en om beter rekening te houden met de sociale uitsluitingssituatie van mensen in de werkende leeftijd. De 'oude' AROPE was ook reeds de belangrijkste indicator om armoede op te volgen in het kader van de strategie 'Europa 2020'. De herziening van de AROPE naar aanleiding van 'EU-2030' is van toepassing op de indicatoren van SILC 2021 en de daarop volgende jaartallen. De volgende tabel toont de verschillen in samenstelling van AROPE voor en na de herziening. [Meer informatie](#) over de nieuwe AROPE-indicator.

thuislozen, collectieve huishoudens,...) worden niet bevraagd omdat ze ontbreken in het rijksregister van de natuurlijke personen. Om deze leemte op te vullen, werd in 2010 een [enquête over inkomens en leefomstandigheden van dak- en thuislozen en mensen in onwettig verblijf](#) georganiseerd om te onderzoeken of het in de toekomst mogelijk zou zijn om deze groepen op te nemen in de enquêtes over armoede (onderzoek uitgevoerd door het HIVA(KU Leuven), op vraag van het interfederaal Steunpunt tot bestrijding van armoede, met financiering van het Federaal Wetenschapsbeleid).

Belangrijke inleidende opmerking :

Om te voldoen aan Europese vereisten werd de SILC-enquête in 2019 grondig hervormd. Die hervorming laat toe om de resultaten nauwkeuriger te berekenen. Ook de vragenlijst kon ingekort worden, zodat de last voor de deelnemende huishoudens substantieel vermindert. Door die wijzigingen zijn de resultaten vanaf 2019 niet vergelijkbaar met die van eerdere jaren. In de tabellen verder in dit document, worden de gegevens die ook onderwerp zijn van een breuk in de evolutie, aangeduid door een (b). Een jaar later hebben de maatregelen die vanaf 2020 werden genomen in het kader van de COVID-19-pandemie een belangrijke impact gehad op de gegevensverzameling (u vindt [hier](#) een overzicht van de wijzigingen die de enquête hierdoor onderging). De resultaten van de SILC-enquête 2020 - in de tabellen een beetje verder in het document vermeld - kunnen moeilijk vergeleken worden met deze van SILC-2019.

Hieronder volgen de armoedepercentages volgens de drie indicatoren: (1) [monetaire armoede](#), (2) [ernstige materiële deprivatie](#) en (3) [zeer lage werkintensiteit](#). De drie indicatoren samen vormen de [Europese armoede-indicator](#) (4). Ten slotte volgt de indicator [subjectieve armoede](#) (5).

- Statbel (Algemene Directie Statistiek – StatisticsBelgium) publiceert de cijfers over het armoederisico gebaseerd op de EU-SILC enquête in de [rubriek Cijfers](#). Voor meer informatie over de EU-SILC enquête verwijzen we naar de [rubriek Documentatie](#) en naar de [SILC FAQ van Statbel](#). Over de materiële en sociale deprivatie indicator op basis van de EU-SILC 2019 enquête, lees het persbericht van Statbel: '[Materiële en sociale deprivatie: een nieuwe indicator om armoede te meten](#)', 12 maart 2020.

- Voor een jaarlijkse analyse op basis van de SILC-cijfers, verwijzen we naar: FOD Sociale Zekerheid: [Analyse van de evolutie van de sociale situatie en sociale bescherming in België](#).

1. Monetaire armoede

In 2022 behoort 13,2 % van de Belgische bevolking (1.517.000 personen) tot de groep met een armoederisico op basis van het inkomen. De maatstaf die wordt gehanteerd voor monetaire armoede is de grens van 60 % van het mediaan beschikbaar inkomen op individueel niveau. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een woning in eigendom. Personen met een inkomen dat zich beneden deze inkomensgrens situeert, worden geconfronteerd met een armoederisico. (bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): SILC FAQ](#)). Volgens de gegevens van EU-SILC 2022 behoorde 13,2 % van de Belgische bevolking tot de groep met een armoederisico. Dit betekent concreet dat 13,2 % van de bevolking leeft in een huishouden dat niet beschikt over een inkomen afgerond 16.388 € netto per jaar of afgerond 1.366 € netto per maand voor een alleenstaande en van 34.415 € netto per jaar of afgerond 2.868 € netto per maand voor een huishouden bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (jonger dan 14 jaar).

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Tabel 1a: Evolutie van de armoedegrens, jaarlijks inkomen (60 % van het mediaan beschikbaar inkomen op individueel niveau), België, SILC 2013-2022

	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020	SILC 2021	SILC 2022
Alleenstaande	12.890	13.023	12.993	13.377	13.640	14.212	14.765	15.403	15.513	16.388
2 Volwassen + 2 kinderen	27.068	27.348	27.285	28.092	28.644	29.844	31.006	32.346	32.577	34.415

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Tabel 1b geeft het armoederisicopercentage in België weer van de **voorbije tien jaren**. Het armoederisicopercentage is niet significant gestegen, maar in 2022 blijft het met 13,2 % hoog en stijgt het licht ten opzichte van 2021 (12,7 %). **Ter herinnering, en zoals verduidelijkt in het begin van dit document: de resultaten vanaf 2019 zijn niet vergelijkbaar met de resultaten van de vorige jaren omwille van belangrijke methodologische veranderingen. In 2020 hebben de maatregelen die in het kader van de COVID-pandemie zijn genomen, dan weer een invloed gehad op de gegevensverzameling voor SILC 2020.**

Het verschil in armoederisico in 2022 tussen **vrouwen** en **mannen** bedraagt 13,5 % tegenover 12,9 %. Hierbij moet evenwel voor ogen worden gehouden dat dit verschil enkel gebaseerd is op het verschil tussen alleenstaande vrouwen en alleenstaande mannen. De methodologie impliceert immers dat beide partners die als koppel samenleven, altijd hetzelfde armoederisico hebben.

Tabel 1b: Armoederisicopercentage (= het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen) naar geslacht, België, SILC 2013-2022

	SILC 2013 (inkomen 2012)	SILC 2014 (inkomen 2013)	SILC 2015 (inkomen 2014)	SILC 2016 (inkomen 2015)	SILC 2017 (inkomen 2016)	SILC 2018 (inkomen 2017)	SILC 2019 (inkomen 2018)	SILC 2020 (inkomen 2019)	SILC 2021 (inkomen 2020)	SILC 2022 (inkomen 2021)
Vrouwen	15,5	15,9	15,6	16,6	17,0	17,1	15,0 (b)	14,4 (b)	13,0	13,5
Mannen	14,6	15,0	14,1	14,5	14,8	15,6	14,6 (b)	13,8 (b)	12,3	12,9
Totaal	15,1	15,5	14,9	15,5	15,9	16,4	14,8 (b)	14,1 (b)	12,7	13,2

(b): onderbroken reeks

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Er zijn **regionale verschillen** (grafiek 1a): volgens de enquête 2022 bedraagt in Vlaanderen het armoederisico 7,7 % tegenover 17,8 % in Wallonië. Het cijfer voor Brussel lijkt hoger te liggen dan voor de andere gewesten: 29,8 %. De steekproef is echter te klein om betrouwbare cijfers te geven voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

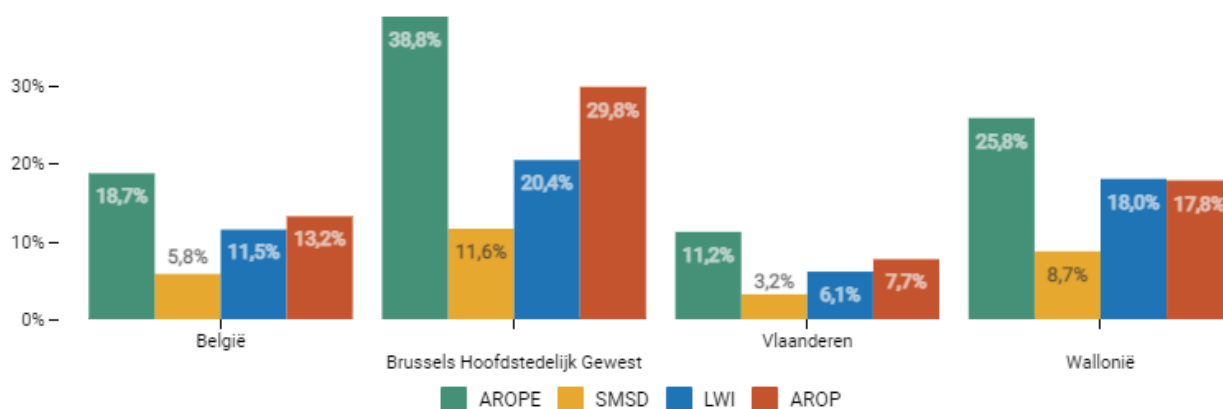
- Voor informatie over de situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: zie [Welzijnsbarometer 2021](#) van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad.

- Voor informatie over de situatie in Vlaanderen: zie Fiche '[Bevolking onder de armoededrempel](#)' van Statistiek Vlaanderen.

- Voor informatie over de situatie in Wallonië: zie [Fiche-Taux de risque de pauvreté](#) van Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS).

Grafiek 1a: Armoederisicopercentage (= het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen), België en gewesten*, SILC 2022

Armoederisico's in België

* Omwille van de kleine omvang van de Brusselse steekproef moeten de cijfers voor dit gewest met de nodige voorzichtigheid behandeld worden

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Tabel 1c plaatst het Belgische armoederisicopercentage in een **Europees perspectief**.

Tabel 1c: Armoederisicopercentage (= het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen), Europese lidstaten, SILC 2013-2022

	SILC 2013 (inkomen 2012)	SILC 2014 (inkomen 2013)	SILC 2015 (inkomen 2014)	SILC 2016 (inkomen 2015)	SILC 2017 (inkomen 2016)	SILC 2018 (inkomen 2017)	SILC 2019 (inkomen 2018)	SILC 2020 (inkomen 2019)	SILC 2021 (inkomen 2020)	SILC 2022 (inkomen 2021)
EU-28	16,7	17,2	17,3	17,3	16,9	17,1	:	:	:	:
UE-27 (from 2020)	16,8 (e)	17,3 (e)	17,4 (e)	17,5 (e)	16,9 (e)	16,8 (e)	16,5	16,7 (b)	16,8	:
België	15,1	15,5	14,9	15,5	15,9	16,4	14,8 (b)	14,1 (b)	12,7	13,2
Bulgarije	21,0	21,8	22,0	22,9 (b)	23,4	22,0	22,6	23,8	22,1	22,9
Cyprus	15,3	14,4	16,2	16,1	15,7	15,4	14,7	14,3	13,8	:

Denemarken	11,9	12,1	12,2	11,9	12,4	12,7	12,5	12,1 (b)	12,3	:
Duitsland	16,1	16,7	16,7	16,5	16,1	16,0	14,8	16,1 (b)	16,0	:
Estland	18,6	21,8	21,6	21,7	21,0	21,9	21,7	20,7	20,6	:
Finland	11,8	12,8	12,4	11,6	11,5	12,0	11,6	12,2	10,8	:
Frankrijk	13,7	13,3	13,6	13,6	13,2	13,4	13,6	14,2 (b)	14,4	:
Griekenland	23,1	22,1	21,4	21,2	20,2	18,5	17,9	17,7	19,6	:
Hongarije	15,0	15,0	14,9	14,5	13,4	12,8	12,3	12,3	12,7	:
Ierland	15,7	16,4	16,2	16,8	15,6	14,9	13,1	13,8 (b)	12,9	:
Italië	19,3	19,4	19,9	20,6	20,3	20,3	20,1	20,0	20,1	:
Kroatië	19,5	19,4	20,0	19,5	20,0	19,3	18,3	18,3	19,2	:
Letland	19,4	21,2	22,5	21,8	22,1	23,3	22,9	21,6	23,4	:
Litouwen	20,6	19,1	22,2	21,9	22,9	22,9	20,6	20,9	20,0	:
Luxemburg	15,9	16,4	15,3	16,5 (b)	18,7	18,3	17,5	17,4 (b)	18,1 (b)	:
Malta	15,8	15,8	16,6	16,5	16,7	16,8	17,1	16,9	16,9	:
Nederland	10,4	11,6	11,6	12,7 (b)	13,2	13,3	13,2	13,4	14,4	14,5
Oostenrijk	14,4	14,1	13,9	14,1	14,4	14,3	13,3	13,9	14,7	:
Polen	17,3	17,0	17,6	17,3	15,0	14,8	15,4	14,8	14,8 (p)	:
Portugal	18,7	19,5	19,5	19,0	18,3	17,3	17,2	16,2	18,4	:
Roemenië	23,0	25,1	25,4	25,3	23,6	23,5	23,8	23,4	22,6	:
Slovenië	14,5	14,5	14,3	13,9	13,3	13,3	12,0	12,4	11,7	:
Slowakije	12,8	12,6	12,3	12,7	12,4	12,2	11,9	11,4	12,3	:
Spanje	20,4	22,2	22,1	22,3	21,6	21,5	20,7	21,0	21,7	:
Tsjechië	8,6	9,7	9,7	9,7	9,1	9,6	10,1	9,5	8,6	:
Verenigd Koninkrijk	15,9	16,8	16,6	15,9	17,0 (b)	18,6	:	:	:	:
Zweden	16,0	15,6	16,3	16,2	15,8	16,4	17,1	16,1	15,7	:

(b):onderbroken reeks - (e): schatting - (p): voorlopig - : niet beschikbaar

Bron: [Eurostat](#)

Ook de **leeftijd** speelt een rol (tabel 1d): er wordt een hoger risico genoteerd bij ouderen (65+): 17,9 %. Dit cijfer moet weliswaar genuanceerd worden want het houdt geen rekening met het feit bijvoorbeeld of iemand over vermogen beschikt of eigenaar is van een woning (met een reeds afbetaalde hypotheek). Een toelichting hieromtrent, met de verschillende nuances, vindt u in de fiche '[Welke omvang heeft armoede bij ouderen?](#)' Armoede blijft ook hoog onder jongeren (16-24j): 16,9 % en kinderen (0-15j): 13,5 %.

Tabel 1d: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar leeftijd, België, SILC 2022 (inkomen 2021)

	Armoederisico
Totaal	13,2
0-15	13,5
16-24	16,9
25-49	9,9
50-64	12,3
65 en +	17,9

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Tabel 1e geeft het armoederisico naar activiteitsstatus weer. Een **job** blijkt een belangrijke buffer tegen armoede te zijn. Het armoederisico van werkenden (3,6 %) is veel lager dan dat van niet-werkenden: werklozen (48,5 %), gepensioneerden (15,7 %) en andere niet-actieven (25,7%). Het armoederisicocijfer voor werkenden onderschat evenwel de niet-geregistreeerde arbeid, waar sommigen van de meest kwetsbaren een toevlucht toe zoeken om te overleven.

Tabel 1e: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar meest frequente activiteitsstatus*, België, SILC 2022 (inkomen 2021)

	Armoederisico
Werkend	3,6
Werkloos	48,5
Pensioen/Bruggpensioen	15,7
Andere inactief	27,5

* De meest frequente activiteitsstatus is gedefinieerd als de status die mensen verklaren te hebben ingenomen geduren

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Ook de **werkintensiteit in het huishouden** is een belangrijk element van het armoederisico. Deze variabele is gebaseerd op de verhouding van het aantal gewerkte maanden (van alle leden van het huishouden in de leeftijdscategorie 0-64 jaar) op het aantal werkbare maanden. Vervolgens kan men de relatie nagaan tussen het aantal gewerkte maanden van het huishouden op het armoederisico. Ter illustratie: een alleenstaande heeft een werkintensiteit 1 indien hij/zij tijdens het voorbije jaar 12 maanden op 12 werk als voornaamste activiteit had (12/12). Hij/zij heeft een werkintensiteit van 0,5 indien hij/zij 6 maanden van de 12 werk als voornaamste activiteit had (6/12). Voor een koppel bedraagt het aantal werkbare maanden in totaal 24 (2x12). Een koppel zal dus een werkintensiteit 1 hebben als beide partners 12 maanden hebben gewerkt (24/24). Het koppel zal een werkintensiteit van 0,5 hebben indien zij samen een totaal 12 van de in totaal 24 maanden werk als voornaamste activiteit hadden, enzovoort.

Zoals verwacht is er een omgekeerde relatie tussen het aantal gewerkte maanden en het armoederisico: hoe meer maanden men werkt, hoe kleiner het armoederisico. Ook speelt de kinderlast een belangrijke rol op de evolutie van het armoederisico volgens werkintensiteit. Personen die in 2022 in een huishouden woonden met kinderen en zeer weinig gewerkt hebben (werkintensiteit = 0-0,2), bevinden zich in de meest precare situatie. 66,2 % van hen leeft onder de armoededrempel. Voor gelijkaardige personen in een huishouden zonder

kinderen bedraagt dit 52 %. Bij een zeer hoge werkintensiteit (0,85-1) daalt het armoederisico van personen in een huishouden met kinderen tot 1,3 % en tot 2,3 % voor een huishouden zonder kinderen.

Tabel 1f: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar werkintensiteit en wonend in huishouden (bevolking onder 65) met of zonder kinderen, België, SILC 2022 (inkomen 2021).

	Zonder afhankelijke kinderen	Met afhankelijke kinderen
Zeer lage werkintensiteit (tussen 0-0,2)	52,0	66,2
Lage werkintensiteit (tussen 0,2-0,45)	21,9	39,2
Niet erg lage werkintensiteit (tussen 0,2-1)	4,2	6,7
Gemiddelde werkintensiteit (tussen 0,45-0,55)	6,2	17,8
Hoge werkintensiteit (tussen 0,55-0,85)	2,1	5,0
Zeer hoge werkintensiteit (tussen 0,85-1)	2,3	1,3

Werkintensiteit: volledig jaar geen werk (0), volledig jaar gewerkt (1)

Bron: [Eurostat](#)

Met betrekking tot het **huishoudtype** zien we dat leden van éénooudergezinnen (30,5 %) 3 keer meer risico lopen op monetaire armoede dan bijvoorbeeld een gezin met twee volwassenen en 1 kind of meer (9,9 %). (Tabel 1g)

Tabel 1g: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar huishoudtype*, België, SILC 2022 (inkomen 2021)

1 Persoonshuish. Totaal	20,7
2 Volwass. Geen afh. kind. (min 1 65+)	16,3
2 Volwass. Geen afh. kind. (beiden –65)	5,7
Eenoudergezin met afh. kind.	30,5
2 Volwass. 1 afh. Kind of meer	9,9
Andere situaties	10,3

*afhankelijke kinderen worden gedefinieerd als personen van 0 tot en met 15 jaar en personen van 16 tot en met 24 jaar indien ze inactief zijn en inwonen bij tenminste één ouder.

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

In een samenleving waar **opleiding** meer en meer bepalend is voor de positie op de sociale ladder, vallen laaggeschoolden vaak uit de boot. Een lage opleiding leidt tot een merkelijk hoger armoederisico: 26,2 % versus 6,7 % voor hooggeschoolden. (Tabel 1h)

Tabel 1h: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar opleidingsniveau (bevolking 18+), België, SILC 2022 (inkomen 2021)

Lage opleiding	26,2
Gemiddelde opleiding	12,9
Hoge opleiding	6,7

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Huurders kennen een armoederisico dat bijna 4 keer zo hoog ligt dan dat van eigenaars, nl. 29,1 % versus 7,6 %.

Tabel 1i: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar eigenaar/huurder status, België, SILC 2022 (inkomen 2021)

Eigenaar of zonder huur	7,6
Huurder	29,1

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2022](#)

Er zijn grote verschillen naar **herkomst**: bij personen geboren buiten de EU-27 en buiten België ligt het armoederisico bijna 3,5 keer zo hoog dan bij personen die in België geboren zijn. (Tabel 1j)

Tabel 1j: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar herkomst, (bevolking 18+), België, SILC 2022

Geboren in EU-27 en niet in België	19,6
Geboren buiten EU-27 en niet in België	34,6
Geboren in België	10,5

bron: [Eurostat](#)

Sociale zekerheid en sociale bijstand hebben een belangrijke beschermende impact. Bij een vergelijking van de reële situatie (met sociale transfers) met een fictieve situatie (zonder sociale transfer) komen we tot volgende resultaten: in het geval geen uitkeringen zouden worden ontvangen, met uitzondering van de pensioenen, zou het inkomen van 25,8 % van de bevolking onder de armoedegrens vallen (cfr. 13,2 % reële situatie). Indien er totaal geen uitkeringen zouden worden uitgekeerd, dus ook geen pensioenen, stijgt het armoederisico naar 41,7 % van de bevolking (Tabel 1k).

Tabel 1k: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) vóór alle soc. overdrachten, na pensioenen en na alle soc. overdrachten, België, SILC 2022 (inkomen 2021)

	Totaal	Vrouw	Man
Vóór alle soc. overdrachten	41,7	43,8	39,5
Na pensioenen	25,8	26,3	25,3
Na alle soc. overdrachten	13,2	13,5	12,9

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\)](#): [EU-SILC 2022](#)

2. Materiële en sociale deprivatie

De resultaten van de [EU-SILC 2022](#) enquête inzake materiële en sociale deprivatie (die de indicator 'ernstige materiële deprivatie' vervangt) tonen de situatie in het jaar van het interview (2022). Deze indicator beschrijft de situatie van personen die zich geen goederen of diensten kunnen veroorloven die essentieel worden geacht om fatsoenlijk te kunnen leven in Europa.

Mensen leven in 'materiële en sociale deprivatie' wanneer zij zich 5 van de volgende 13 uitgaven en sociale contacten niet kunnen veroorloven:

- 1) tijdig betalingen kunnen doen
- 2) een week vakantie per jaar buitenshuis nemen
- 3) minstens om de twee dagen vlees, kip of vis eten
- 4) een onverwachte uitgave doen
- 5) zich een eigen wagen veroorloven
- 6) de woning degelijk verwarmen
- 7) beschadigde of versleten meubels vervangen
- 8) versleten kledij vervangen door nieuwe kledij
- 9) twee paar schoenen in goede staat (waarvan één paar gesloten schoenen)
- 10) thuis toegang tot internet hebben
- 11) minstens éénmaal per maand met vrienden of familie afspreken om iets te eten of te drinken
- 12) regelmatig deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten zoals sport, film, concerten, enz.
- 13) wekelijks een bedrag voor persoonlijke behoeften uitgeven

Volgens deze indicator, leeft 9,5 % van de bevolking in materiële en sociale deprivatie (MSD). Ernstige materiële en sociale deprivatie (SMSD) wordt gedefinieerd als het gedwongen onvermogen om te betalen voor ten minste 7 van de bovengenoemde items. In 2022 leefde 5,8 % van de bevolking in ernstige materiële en sociale deprivatie ([SILC 2022](#)).

Tabel 11: Percentage materiële en sociale deprivatie (MSD), België, SILC 2019-2022

	SILC 2019	SILC 2020*	SILC 2021	SILC 2022
België	11	11	10,2	9,5

(*) Impact COVID-19-situatie op resultaten SILC 2020

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), " [Materiële deprivatie-indicatoren](#) "

3. Zeer lage werkintensiteit (LWI)

De indicator personen die leven in huishoudens met een zeer lage werkintensiteit, wordt gedefinieerd als het aantal personen in een huishouden waar de leden in beroepsactieve leeftijd minder dan 20% van hun totale potentieel werkten gedurende de voorgaande twaalf maanden. De werkintensiteit van een huishouden is de verhouding van het totale aantal maanden dat alle leden van het huishouden in de werkende leeftijd hebben gewerkt tijdens het inkomensreferentiejaar en het totale aantal maanden dat dezelfde leden van het huishouden theoretisch in dezelfde periode zouden kunnen gewerkt hebben. Iemand in de werkende leeftijd is een persoon van 18-64 jaar, met uitsluiting van studenten in de leeftijdsgroep tussen 18 en 24 jaar en van personen die zichzelf als gepensioneerd beschouwen of die een pensioen ontvangen (behalve wie een overlevingspensioen ontvangt), alsook met uitsluiting van personen van 60-64 jaar die inactief zijn en in een huishouden wonen waar het hoofdkomen uit pensioenen bestaat. Huishoudens die alleen uit kinderen, studenten van minder dan 25 jaar en/of mensen van 65 jaar of ouder bestaan, zijn volledig uitgesloten van de indicatorberekening³.

Belangrijke opmerking: Bij de SILC-enquête 2021, werd de indicator van zeer lage werkintensiteit (LWI) naar aanleiding van de Europa 2030-doelstellingen aangepast om beter rekening te houden met de sociale uitsluitingssituatie van mensen in de werkende leeftijd. Voor de berekening van LWI vóór herziening (in het kader van EU-2020) was iemand in de werkende leeftijd een persoon van 18-59 jaar, met uitsluiting van studenten in de leeftijdsgroep tussen 18 en 24 jaar. Hierbij werden huishoudens die alleen uit kinderen, studenten van minder dan 25 jaar en/of mensen van 60 jaar of ouder bestaan, volledig uitgesloten van de indicatorberekening.

In 2022, leeft 11,5 % van de bevolking tussen 0-64 jaar in een huishouden met een zeer lage arbeidsintensiteit.

Tabel 1m: Percentage zeer lage werkintensiteit, België, SILC 2013-2022

	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020*	SILC 2021	SILC 2022
België	14,0	14,6	14,9	14,9	13,9	12,6	12,8 (b)	12,3 (b)	11,9	11,5

(b):onderbroken reeks

* Impact COVID-19-situatie op resultaten SILC 2020

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2022](#)

³ [SILC definities | Statbel \(fgov.be\)](#)

4. Europese armoede-indicator (AROPE)

Mensen die te maken krijgen met minstens één van de drie risico's (monetaire armoede, ernstige materiële deprivatie of lage werkintensiteit), hebben volgens de Europese armoede-indicator een risico op armoede of sociale uitsluiting. Volgens deze indicator, loopt in België 18,7 % een risico op armoede of sociale uitsluiting.

Tabel 1n: Percentage risico op armoede of sociale uitsluiting, België, SILC 2013-2022

	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020	SILC 2021	SILC 2022
België	20,8	21,2	21,1	20,9	20,6	20,0	20,0 (b)	20,3 (b)	18,8*	18,7

(b):onderbroken reeks

* Dit percentage is bekomen op basis van een nieuwe definitie van de AROPE-indicator (Zie p.1)

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2022](#)

Tabel 1o geeft een overzicht van het aantal personen met een armoederisico naar gebruikte armoede-indicator.

Tabel 1o: Armoederisico op basis van inkomen, ernstige materiële deprivatie, lage werkintensiteit en Europese armoede-indicator, België, EU-SILC 2022

	Personen met een risico op monetaire armoede (%)	Personen uit een huishouden met materiële en sociale deprivatie (%) (*)	Personen (0-59j) uit een huishouden met een zeer lage werkintensiteit (%)	Risico op armoede of sociale uitsluiting (Europe indicator) (%)
Totaal	13,2	9,5	11,5	18,7
Geslacht				
Man	12,9	8,9	10,9	18,1
Vrouw	13,5	10,1	12	19,3

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2022](#)

Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), [Materiële en sociale deprivatie](#)

5. Subjectieve armoede

Naast de 'objectieve indicatoren' die het armoederisico meten, wordt in SILC ook gepeild naar de subjectieve armoede. Deze is gebaseerd op de eigen inschatting van de respondenten betreffende de mate waarin ze rondkomen op het ogenblik van het interview. In 2022 gaven 16,9 % van de Belgen aan moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen.

Tabel 1p: Percentage subjectieve armoede, België, SILC 2013-2022

	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020	SILC 2021	SILC 2022
België	20,9	20,2	20,6	21,4	20,9	19,2	19,3 (b)	16,7 (b)	15,4	16,9

(b):onderbroken reeks

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2022](#)

Tabel 1q: Subjectief armoederisico en armoederisico op basis van inkomen volgens geslacht, België, EU-SILC 2022

	Subjectief armoederisico	Armoederisico op basis van inkomen
Totaal	16,9	13,2
Mannen	16,3	12,9
Vrouwen	17,4	13,5

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2022](#)

Laatste aanpassing: 20/03/2023